

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز یکشنبه (۲۹) بهمن ماه ۱۳۵۱

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر ابوالهدی احتشامی - دکتر بازرگانی - سراج الدینی - دکتر شکرانی - طلوعی - ادیب سمعی.
- ۳- تصویب صورت جلسه قبل.
- ۴- تقدیم دو فقره اصلاح بودجه سال ۱۳۵۱ وزارت دارائی و وزارت اطلاعات و یک فقره اصلاحیه بودجه سال ۱۳۵۱ شرکت سهامی سازمان آب منطقه ای اصفهان بوسیله آقای قوام صدری وزیر مشاور و معاون نخست وزیر.
- ۵- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به لایحه تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران.
- ۶- طرح و تصویب فوریت و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به لایحه تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران و ارسال بمجلس سنا.
- ۷- طرح و تصویب گزارش کمیسیون تعاون و امور روستاها راجع به منتفی بودن تکمیل و اصلاح قانون فروش خالصجات و ابلاغ بدولت.
- ۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه اصلاح ماده ۶ قانون استرداد حقوق گمرکی مواد اولیه مصنوعات ماشینی کارخانجات داخلی مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۴۵ و ارسال بمجلس سنا.
- ۹- طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به لایحه الحاق دولت شاهنشاهی ایران به کنوانسیون جلوگیری از اعمال غیر قانونی علیه امنیت هواپیمائی کشوری.
- ۱۰- طرح و تصویب گزارش شور یک کمیسیون محاسبات راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ مجلس شورای ملی و ابلاغ به کارپرداز مجلس شورای ملی.
- ۱۱- استرداد دو فقره لایحه اجرای تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور درباره کارکنان رسمی دولت و شهرداریها و لایحه انتقال وسایل نقلیه ای که در محل ممنوع توقف میکنند بوسیله خانم صوفی معاون وزارت کشور.
- ۱۲- ختم جلسه.

مجلس ساعت نه صبح بزیاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس- اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان:

مهندس اربابی - مهندس اردلان - دکتر اعتمادی

دکتر بازرگانی - دکتر برادر - دکتر برومند - دکتر

حبیب بهبهانی - دکتر بهزادی - دکتر بیگلری - دکتر پرتو

اعظم - حق شناس - امیر علم خزیمه - خورشید - دکتر

رشتی - حسام الدین رضوی - سجادی - شاهنده - شیخ بهائی

صائب - دکتر فضل اله صدر - صدیقیانی زاده - ظفر -

مهندس عطائی - دکتر عظیمی - فرنود - فضائی - فهیمی

فیصلی - کمالاتی - دکتر نایی - نجد شبیانی

غائبین مریض - آقایان:

پرویزی - پروین - جوانشیر - عبدالحسین آموزگار

ضیاء رضوی-مهندس رهبر-مهندس زاهدی-شریفها-دکتر شمس- دکتر صالحی-عبدالحسین طباطبائی-غضنفری-فتوحی فروتن- فیاض- دکتر مئین- دکتر موثقی- مهرزاد- خانم اسدی

۲- **بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر ابوالهدی احتشامی - دکتر بازرگانی- سراج الدینی - دکتر شکرانی- طلوعی- ادیب سمیعی**

رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنیم آقای دکتر ابوالهدی تشریف بیاورید.

دکتر ابوالهدی - جناب آقای رئیس، همکاران

محترم

دو سال پیش در روز ۲۴ بهمن ماه ۱۳۴۹ کشورهای نفتخیز حوزه خلیج فارس و از آن جمله ایران به پیروزی بزرگی در برابر کمپانیهای نفتی دست یافتند. عامل اساسی این پیروزی اراده توانای پیشوای عالیقدر ایران شاهنشاه آریامهر بود (صحیح است).

برای آنکه خاطره پیروزی کشورهای نفتخیز را در برابر شرکتهای نفتی بین المللی تجدید کنیم دو سال گذشته باز میگردیم. سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) در سال ۱۳۴۹ قطعنامه ای را تصویب کرد که بر اساس آن کشورهای صاحب نفت خواستار حقوق بیشتری در برابر کمپانیهای نفتی بودند.

نمایندگان کشورهای نفتخیز حوزه خلیج فارس (ایران- عربستان سعودی- عراق- کویت- ابوظبی و قطر) در بهمن ماه ۱۳۴۹ در تهران اجتماع کردند تا برای احقاق حق و تأمین خواسته های خود بانمایندگان کمپانیها مذاکره کنند. بی توجهی کمپانیها به خواسته های حقه کشورهای عضو اوپک و کندی کار مذاکرات موجب گردید که شاهنشاه ایران بنام رهبر کشوریکه پایه های توسعه خود را بر درآمد نفت متکی ساخته و بعنوان حامی خواسته های کشورهای نفتی منطقه خلیج فارس، قدم همت به پیش گذاردند و با شجاعت و درایت ندای حق طلبانه و حقوق مسلم ملل این منطقه را بگوش جهانیان رساندند.

شاهنشاه آریامهر، عصر روز ۱۴ بهمن ماه ۱۳۴۹ در جلسه فوق العاده کنفرانس اوپک که در کاخ سناتشکیل گردید شرکت فرمودند و اراده قطعی کشورهای نفتخیز

حوزه خلیج فارس را در تحصیل حقوق خود از منابع نفت بیان فرمودند. فرمایشات متین شاهنشاه آریامهر را نمایندگان کشورهای عربستان سعودی - عراق- کویت الجزایر - لیبی - ونزوئلا - قطر و ابوظبی در همان جلسه تأیید نمودند و به این ترتیب کمپانیهای نفتی دریافتند که کشورهای صاحب نفت، این بار با جبهه ای متحد و اراده ای قاطع بمیدان مذاکره آمده اند و شاهنشاه ایران در مقام رهبری این اتحاد قرار دارند (صحیح است). حسن تدبیر و قاطعیت تصمیم شاهنشاه آریامهر را میتوان از این فرمایش ملوکانه که همانروز بیان شده بخوبی دریافت.

شاهنشاه فرمودند:

هرگاه کسانی باشند که نخواهند بحقوق حاکمیت ملی ما احترام بگذارند آنوقت هر تصمیمی که لازم باشد از طرف ممالک عضو اوپک اتخاذ خواهد شد، نتیجه آنکه بفاصله ده روز خواسته های کشورهای نفتخیز تحقق پذیرفت و جهانیان دریافتند که شاهنشاه ایران نه تنها برای ملت خود پیشوائی کاردارن و دلسوز و فداکار میباشند بلکه برای ملل دیگر نیز منشاء برکت و خیر و سعادت هستند.

نتایج معنوی رهبری شاهنشاه آریامهر در مذاکرات

اوپک و انعقاد قرارداد تهران، اعتبار و حیثیت جهانی برای ملتهای صاحب نفت و نتایج مادی آن میلیونها دلار درآمد اضافی از منابع نفت بود.

مهمترین امتیازاتی که در نتیجه هدایت شاهنشاه آریامهر و مذاکرات اوپک نصیب کشورهای نفتخیز شد افزایش بهای اعلان شده نفت خام و افزایش مالیات دریافتی کشورهای مزبور از درآمد کمپانی های نفتی بود. اقدام شاهنشاه ایران موجب تقویت موقعیت کشورهای نفتخیز و تحکیم مقام سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) گردید (صحیح است).

اکنونکه خاطره پیروزی اوپک را در سال ۱۳۴۹ بیاد میآوریم و همصدا با ملت ایران و همه ملل این منطقه جهان برهبری دایمانه شاهنشاه آریامهر درود می فرستیم (صحیح است-احسن) فرصت مناسبی است تا سخنی نیز از صنعت نفت ایران و سازمان اداره کننده آن بگوئیم. شرکت ملی

فاصله ده سال ۱۳۴۱ تا ۱۳۵۱ درآمد ایران از منابع نفت بالغ بر یازده میلیارد ۴۷ میلیون دلار گردید.

اطمینان داریم شرکت ملی نفت ایران ذرا بیاضی و ظایف سنگین آینده نیز سرافراز و کامیاب خواهد بود و آنگاه توسعه کشور از پرتو افزایش درآمد های نفتی سریع تر خواهد شد.

سالروز پیروزی اوپک برهبری شاهنشاه آریامهر را که روزی بزرگ در تاریخ مبارزات کشور های نفتخیز خاور میانه است تبریک میگویم و برای مهندسان، کارگران و کارکنان لایق صنعت نفت ایران در اجرای نیات عالیهمایونی آرزوی موفقیت دارم. متشکرم - (احسن - احسن)

رئیس - آقای احتشامی بفرمائید.

احتشامی - بطوریکه همه اطلاع داریم اخیراً در جزایر و مجلات تهران خاطره نویسی معمول و متداول گردیده و این کار در صورتیکه از طریق درست دور نیفتند و از نظر تاریخی زوایای تاریکی نداشته باشد که در اذهان نسل جوان توهم و آشفتگی بوجود آورد کاریست بسیار مستحسن و درخور تقدیر و ستایش.

ارادتمند از آن نظر که خود را عضو کوچکی از جامعه مطبوعات میدانم، معمولاً تا آنجا که فرصت داشته باشم بمطالعه مطبوعات میپردازم و از مطالب دلپذیر و آموزنده آن درک فیض میکنم و بحکم این سابقه در دو هفته اخیر مطالبی در مجلات مهم و کثیرالانتشار تهران دیدم که چون بیم آن میرود از آن نظر که حوادث اخیر ایران از دید همه جانبه و جامعی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار نگرفته و در قضاوت جوانان و نسل جدید نسبت بان مسائل خدشهای وارد آورد چند دقیقه ای از وقت نمایندگان محترم را میگیرم.

از چندین پیش یکی از نویسندگان قدیمی که از صاحب منصبان خدمتگزار بارز نشسته عالی رتبه وزارت امور خارجه هم میباشد تحت عنوان روزگار و اندیشه ها، مقالاتی در مجله سپیدوسیا منتشر میسازد و اخیراً چون بوقایع آذربایجان در سال ۱۳۲۴ رسید بنا بمطالعات و مسموعاتی که داشت با کمال انصاف و بیطرفی اشاراتی بدان نمود و گذشت، ولی نتیجه آن شد که یکی از روزنامه نگاران

نفت ایران یکی از معظم ترین سازمانهای نفتی بین المللی است که در اجرای منویات ملوکانه نه تنها عملیات نفتی داخل کشور را به بهترین صورتی اداره میکند بلکه در فعالیتهای خارجه از کشور نیز شرکت جسته است. مشارکت شرکت ملی نفت ایران در پالایشگاه مدرس هندوستان و پالایشگاه نفت افریقای جنوبی و نیز مشارکت در عملیات اکتشاف نفت در فلات قاره انگلستان در دریای شمال، نمونه ای از پیشرفت سریع و تحسین آمیز شرکت ملی نفت ایران در دهه انقلاب شاه و مردم است. شاهنشاه آریامهر بارها پیش بینی فرموده اند که شرکت ملی نفت ایران روزی در مقام بزرگترین شرکتهای نفتی جهان قرار گیرد و تا آنجا پیشرفت کند که خود عملیات اکتشاف و استخراج و پالایش نفت را انجام دهد و مواد نفتی را در خارجه از مرزهای ایران و در پمپ های ایرانی بمشتریان عرضه کند (انشاء الله).

روزی که نیات بلند و مترقی شاهنشاه آریامهر درباره شرکت ملی نفت ایران بتحقیق پیوندد دور نیست در استیضای هر چه بیشتر حقوق ملی از منابع نفت و وظایفی که شاهنشاه آریامهر در کنگره بزرگداشت دهه انقلاب شاه و مردم برای اداره همه عملیات نفتی بوسیله شرکت ملی نفت ایران اعلام فرموده اند.

کارکنان صنایع نفت ایران سربازان شایسته و فداکاری در اجرای فرامین پیشوای محبوب و عالیقدر خود خواهند بود. سایه خوشنودی است که در نخستین دهه انقلاب شاه و مردم سرپرستی صنایع عظیم نفت و مدیریت شرکت ملی نفت ایران را یکی از لایق ترین سربازان شاهنشاه آریامهر رجل برجسته عرصه دانش و سیاست، جناب آقای دکتر منوچهر اقبال بهمهده داشته اند و در طی این دهه سبک ایجاد واحدهای عظیم پالایش و صدور نفت و تأسیس مجتمع های پتروشیمی و شاه لوله گاز یکی پس از دیگری نشانه اجرای منویات رهبر انقلاب در صنعت نفت ایران بوده است.

درآمد نفتی دولت ایران طی مدت ۴۳ سال قبل از ملی شدن صنعت نفت به ۴۵۴ میلیون دلار رسید و از اثرات انقلاب ایران همین بس که طبق آمار منتشره در

قدیمی که بایشان ارادت و احترام دارم در مقام جوابگویی برآمد و در توجیه مسافرت قوام السلطنه نخست وزیر وقت بمسکو و مذاکراتیکه صورت گرفت مطالبی منتشر ساخت که قسمتی از آنرا همه اطلاع داریم ولی برای اولین بار مطلب تازه‌ای را عنوان کردند که تابحال در مطبوعات منتشر نشده بود و مطلب این بود که نخست وزیر وقت از ایشان تقاضا کرده بود که بآذربایجان برود و از پیشه‌وری دعوت کند که در دولت مقام وزارت را در هر وزارتخانه‌ای که علاقه دارد بعهده بگیرد که توجیه و استنتاج در این امر را بعهده همکاران عزیز می‌گذارم (یک نفر از نمایندگان - حرف درستی نیست) عین نوشته ایشان را نقل کردم.

ومن اکنون بنام یک آذربایجانی که برخلاف بعضی از روزنامه‌نگاران که پیاداش همکاری با پیشه‌وری از حکومت غیرقانونی آذربایجان نشان سپاس دریافت داشتند، در کلیه این حوادث چون سربازی بمبارزه قلمی پرداخته و هم‌دوش با سربازان دلیر ارتش با ماجراجویان آذربایجان و کردستان همگام با آقای نجفقلی پسیان بمقابله پرداخته‌ام (احسن) بعنوان توضیح و تکمیل بر آنچه پیرامون این واقعه در مجله سپیدوسیه منتشر شده اعلام میدارم که در مورد غائله آذربایجان و ماجرای کردستان تاریخ قضاوت خود را کرده و قهرمان آنرا نیز بجهان و جهانیان معرفی نموده است (صحیح است) آری، مسئله آذربایجان فقط با مسافرت نخست وزیر وقت بمسکو حل نشد بلکه ایستادگی و مقاومت شخص شاهنشاه قهرمان تسلیم‌ناپذیر که حاضر نشدند بتقاضای دولت مبنی بر قبول پیشنهادات نامعقول پیشه‌وری صحه بگذارند (صحیح است) و آن جمله تاریخی را که همه میدانیم بیان داشتند و شجاعت و همبستگی مردم آذربایجان بایشوای خود و فعالیت‌های بی‌گیر نمایندگان سیاسی وطن پرست و فدائکار ایران در لندن و واشنگتن در اجرای اوامرشاهنشاه و عواملی دیگری که از حوصله این بحث خارج است همه و همه دست بدست هم دادند تا آذربایجان عزیز به‌مام میهن پیوست و مردم غیور آذربایجان بشهادت آقابان دیهیم و زهتاب فرد دو مبارز فداکار قبل از اینکه ارتش دلیر ایران فرمان شاهنشاه به تبریز برسد خائشان بمملکت را بکفر رسانیدند (صحیح است) ومن اکنون از اینرو باین نکته اشاره می‌کنم که

اگر در آن مقاله فرصتی برای بحث و تجزیه و تحلیل بیشتری پیرامون عوامل مؤثر در نجات آذربایجان نبوده، جوانان امروز ماکه در آن تاریخ با وجود داشتند بیاتازه پای بر صحنه حیات گذاشته بودند در حال ابهام باقی نمانند و از حقایق امر آگاه شوند (احسن) ومن در پایان این مطلب فقط بیک نکته تاریخی که ریشه روحی و اجتماعی هم دارد اشاره می‌کنم و می‌گذرم و آن نکته این است که در عصر ما، ملت ایران برای اینکه نارضائی بغض و نفرت خود را نشان دهد فقط خانه دو نخست وزیر را یکی در آذر ۱۳۲۱ و دیگر در مرداد ۱۳۲۲ بآتش کشید و باین طریق عدم رضایت خود را نشان داد و این خود زمینه‌ای تاریخی است برای قضاوت درباره اعمال ایندو مرد، تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجمل (صحیح است) و اما مسئله بسیار مهمی که موجب شد چند دقیقه دیگر از وقت نمایندگان محترم را بگیرم همان موضوع قاچاق اسلحه از عراق بکشور مسلمان پاکستان است یعنی همان کشوری که همگام با ایران همواره به حمایت و پشتیبانی از اعراب برخاسته و تجاوز را محکوم نموده و اکنون در معرض طوطه ناجوانمردانه مثنی مردم جابرویی منطبق که از فرزندان خلف همان پیمان شکنانی هستند که واقعه جانگداز عاشورا را بوجود آوردند قرار گرفته است (صحیح است).

یکی از روزنامه‌های معروف بیروت پیرامون این حادثه نوشت «سرانجام بغداد سکوت ننگ آور خود را شکست و به جناباتی که در تاریخ دیپلماسی بین‌المللی سابقه ندارد اقرار کرد:

نه آنچه حکمت سلیمان قبل از باز شدن صندوق‌های اسلحه گفت از زبان هیچ سفیری شنیده شده و نه در سراسر تاریخ دیپلماسی جهان در هیچ پایتختی، سفارتخانه‌ای دست به چنین جنابیتی زده بود و این ننگ برای ابد در پیشانی عراق که خود دیلم سرسپرده بیگانه ساخته است داغ کوبی شده است» (صحیح است) آری این حقیقتی است غیر قابل انکار که جادار با اعترافی که سفیر نامطلوب عراق در پاکستان درباره مقصد اسلحه‌ها عنوان کرده مسئله از طرف دولت ما بصورت جدی و قاطع در محافل بین‌المللی دنبال شود و از این اعتراف صریح سفیر سابق عراق در اسلام‌آباد اتخاذ سند بعمل آید و از توطئه‌ها و

ماجراهای عناصر آشوبگری که می‌خواهند در بین ملل مسلمان فتنه و آشوب پیاپی سازند و قیام مسلحانه را پی‌ریزی نمایند پرده برداشته شود و در معرض افکار عمومی جهانیان قرار گیرد و این اعمال خائنه محکوم شود زیرا علاج واقعه قبل از وقوع باید کرد.

از عنایت و حوصله نمایندگان محترم سپاسگزارم (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر بازرگانی بفرمائید.

دکتر بازرگانی - جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم.

سینار آموزش مسائل جمعیت و تنظیم خانواده با همکاری دانشگاه پهلوی و وزارت بهداری هفته قبل (۲۱ تا ۲۳ بهمن ماه ۱۳۵۱) برای اولین بار در دانشگاه پهلوی شیراز تشکیل گردید. در این سینار بیش از ۸۰ نفر از رؤسا و اساتید دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کشور و مقامات وزارت بهداری و سایر صاحب نظران به بحث و چاره‌جویی درباره مسائل جمعیتی ایران پرداختند.

در جلسه افتتاحیه سینار که در تالار پهلوی دانشگاه بهدی شیراز برگزار شد برترتیب جناب آقای دکتر فرهنگ‌مهر رئیس دانشگاه پهلوی، جناب آقای دکتر شاهقلی وزیر بهداری و جناب آقای پیروز اساندار فارس سخنانی در زمینه مسئله جمعیت و رابطه آن با توسعه اقتصادی کشوریان داشتند.

ریاست دانشگاه پهلوی متذکر شدند که با توجه بسرعت فعلی رشد جمعیت دنیا در هر ۳۰ تا ۳۵ سال دو برابر میشود که بدون شک مشکلات اقتصادی و اجتماعی برای بشر همراه خواهد داشت و لازمست که کشورهای مختلف از هم اکنون بفکر باشند و پیشاپیش حوادث حرکت کنند و قبل از اینکه این مشکلات واقعا بصورت حادثه جلوه‌گر شود بر رفع آنها اقدام نمایند.

وزیر بهداری یاد آور شدند که نتایج پیش‌بینی‌های جمعیتی نشان میدهد که هرگاه جمعیت کشور ما که در حال حاضر بیش از ۳۲ میلیون نفر است بر اساس میزان رشد فعلی افزایش یابد در بیست سال دیگر جمعیت کشور در حدود ۶۶ میلیون نفر خواهد بود. این نتیجه بهبود روز افزونی است که از نظر بهداشت و سایر شرایط زیست در کشور ما صورت گرفته و میگیرد و بالطبع باعث افزایش حد

متوسط عمر، میزان امید بزندگی و پائین آمدن سریع مرگ و میر میگردد. اکنون که سیاست جمعیتی کشور رسیدن بر شد در حدود یک درصد است اگر فعلی‌های کنترل جمعیتی و تنظیم خنلنواده با استفاده از کلیه امکانات توسعه هم‌جانبه یابد انتظار می‌رود که جمعیت کشور در بیست سال دیگر از حدود ۴۸ میلیون نفر تجاوز نماید.

آقای وزیر بهداری نتیجه گرفتند که در شرایطی که ما از یکسو مواجه با مسئله افزایش سریع جمعیت هستیم و رشد جمعیتی ما یکی از بالاترین میزان‌ها را در جهان نشان میدهد و از سوی دیگر با نهایت سرعت در صدد تأمین و تحقق بخشیدن بهدفع‌های عالی اقتصادی و اجتماعی انقلاب شاه و ملت می‌باشیم مجموعه این عوامل ایجاب میکند که دانشگاه‌ها و دانشگاہیان در این برنامه‌ها فعالانه شرکت نمایند اساندار فارس نیز شمه‌ای از مسائل تنظیم جمعیت را در استان فارس تشریح کردند.

بانهایت خوشوقتی بعرض ساحت مقدس مجلس شورای ملی میرساند که دانشگاه پهلوی شیراز از بدو تأسیس در پیشرفت برنامه‌های انقلابی کشور پیشگام بوده و بسا تبعیت از این روحیه از یکسال گذشته اقدام بتأسیس مرکزی برای مطالعات جمعیت‌شناسی نموده است. این مرکز در مدت کوتاه تأسیس خود توانسته است قدم‌های بسیار مؤثری در زمینه توسعه آموزش مسائل مربوط و همکاری با مقامات تنظیم خانواده وزارت بهداری بردارد از جمله این اقدامات پیشقدم شدن در سازمان دادن و برگزاری اولین سینار آموزش مسائل جمعیتی و تنظیم خانواده میباشد. در اینجا باین مقدمه عین برنامه و قطعنامه این سینار از مقامات وزارت بهداری تقاضا دارم که بر آئی تشویق و ترغیب بیشتر دانشگاہیان همکاری باین برنامه‌های انقلابی کشور مفاد قطعنامه را تاسرح حد امکان اجرا نموده و سعی نمایند که مجریان و برگزار کنندگان چنین سینارهای ارزنده و مفید مورد تشویق قرار گیرند (صحیح است).

در خاتمه لازم میدانم توجه نمایندگان محترم مجلس شورای ملی را باین نکته جلب نمایم که رشد فعلی جمعیت ایران بالغ بر ۳/۱ درصد تخمین زده شده است و بنا باظهار سرپرست بهداشت و تنظیم خانواده وزارت بهداری در طول برنامه عمرانی پنجم با صرف ۷۰ میلیون تومان

این رشد به ۲/۶ درصد کاهش خواهد یافت. ملاحظه میفرمائید که رسیدن به هدف سیاست جمعیتی کشور یعنی رشد در حدود یک درصد مستلزم صرف هزینه گزاف و تلاش فراوان و برنامه ریزی بسیار دقیق میباشد. بنابراین اتخاذ تدابیر و روشهای جدید کنترل رشد جمعیت از نظر توسعه اقتصادی و پیشرفت اجتماعی ایران حیاتی است. لازمست مسئولین امر با توجه با اصول علمی - عقاید مذهبی - سنن اجتماعی و بادر نظر گرفتن تجاریکه ملل دیگر در این زمینه کسب کرده اند قوانین و مقررات و در صورت لزوم لوایح لازم را تدوین و به مراجع ذیصلاح پیشنهاد نمایند. در این میان نقش اساسی فرد فرد افراد ملت و بخش خصوصی را در اجرای این برنامه عظیم ملی نباید از یاد برد. جادار دمانیز سهم خود در حوزه های انتخابیه اهمیت و اصول تنظیم خانواده و رشد جمعیت را در توسعه اقتصادی و شئون اجتماعی یاد آور شویم و افراد و گروههای مختلف را در مشارکت در این برنامه مهم ملی تشویق نمائیم (صحیح است - احسن).

بنده در خانه عرایض قطعنامه سمینار آموزشی میگذرانم که شرح زیر است :

شرکت کنندگان در اولین سمینار آموزش مسائل جمعیتی و تنظیم خانواده در دانشگاهها و مدارس عالی کشور مرکب از رؤسا و نمایندگان دانشگاههای اصفهان تبریز - تهران - بهلولی - مشهد - ملی ایران - دانشسرای عالی مدرسه عالی دختران - انستیتو تغذیه و نمایندگان وزارت بهداشت پس از شرکت در بحثهای عمومی سمینار و مشاوره در کارهای گروهی پیشنهادات و توصیه های زیر را ارائه می نمایند :

۱ - حاضران در جلسه ضرورت و اهمیت تشکیل این سمینار و مطالب مورد بحث را تأیید و تأکید میکنند و از وزارت بهداشت و دانشگاه بهلولی جهت برگزاری آن تشکر مینمایند.

۲ - در هر یک از دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی بادر نظر گرفتن مقتضیات و امکانات آموزشی موجود و مسائل جمعیتی و تنظیم خانواده تدریس شود.

۳ - در هر دانشگاه مرکزی جهت هم آهنگ ساختن

فعالیت های آموزشی و پژوهشی در زمینه مسائل جمعیتی و تنظیم خانواده تشکیل گردد این مرکز شامل نمایندگان کلیه گروهها و بخش های خواهد بود که بامسئله جمعیتی و تنظیم خانواده ارتباط دارند.

۴ - برای تربیت گروههای آموزشی و مدیران مورد احتیاج دانشگاهها و مدارس عالی کشور در رشته جمعیت و تنظیم خانواده لازم است از طریق تأسیس دوره های در داخل کشور و نیز تخصیص بورسهای تحصیلی برای طی دوره های عالی در خارج از کشور از طرف وزارت بهداشتی پیش بینی های لازم بعمل آید.

۵ - برای تعیین محتوی دروس جمعیتی و تنظیم خانواده و تهیه مطالب درسی کمیته ای با همکاری متخصصین جمعیت و آموزش و پرورش در دانشگاهها و نماینده وزارت خانه های بهداشتی و علوم آموزش عالی تشکیل گردد.

۶ - انتشار مجله علمی راجع به مسائل جمعیتی و تنظیم خانواده بوسیله واحد بهداشت و تنظیم خانواده وزارت بهداشتی که در آن مقالات و تحقیقات علمی مربوط به جمعیت منتشر گردد.

۷ - از وزارت بهداشتی بعنوان دستگاه مجری برنامه جمعیتی و تنظیم خانواده درخواست میشود که اقدام لازم در زمینه تأمین کمک های مالی و فنی از داخل و خارج کشور پیش بینی دوره های آموزشی برای گروه های آموزش دهنده دانشجویان اقدام لازم بعمل آید.

۸ - تبادل استاد و متخصصین امور جمعیت و همچنین انتشارات علمی و آثار مربوطه بمسائل جمعیتی بین دانشگاهها و مؤسسات عالی کشور بمورد اجرا گذاشته شود.

۹ - آموزش مسائل جمعیتی در مدارس بعنوان پیش آهنگ آموزش مسائل جمعیتی و تنظیم خانواده در دانشگاهها مورد تأیید کامل قرار میگیرد.

۱۰ - برای ارزشیابی کار گروههای علمی این سمینار و اجرای دقیق قطعنامه آن از هم اکنون مقدمات تشکیل سمیناری با همکاری وزارت بهداشتی و دانشگاه اصفهان در بهمن ماه ۱۳۵۲ بعمل آید. متشکر (احسن).

رئیس - آقای سراج الدینی بفرمائید.

سراج الدینی - در دنیایی که تمدن، فضیلت، و کرامت اخلاقی انسانها را تکیه گاه خود کرده است، در حالیکه بشریت میکوشد تنها هموعان را با همدیگر سازگار کند و آنان را در مسیر تفاهم کامل قرار دهد بلکه بحمایه از جمیع چانداران هم برخاسته است.

در جهانی که عقلا و دانشمندان ملل میکوشند فضیلت انسانی را بجائی برسانند که شایسته شأن گل سرسبد عالم خلقت میباشد، در زمانی که حتی فلاسفه ملل پارا فراتر نهاده و نسبت بذات انسان بمانند یک واحد می نگرند، و مرز وحدتی باتمایزی نمیشناسند، در حالی که عقل و قدرت و دانش و هنر و فرهنگ و تکنیک و صنعت را وسایلی برای رفاه نه تنها انسان بلکه موجودات زنده قلمداد میکنند، در دنیائیکه آحاد بشر را افراد و اعضاء یک خانواده می شمارند، در هنگامیکه افراد با خرد بشری میکوشند از بهر ریختن لانه و کاشانه خزندگان و پرندگان و چرندگان جهان هستی مادامیکه مضر نباشند جلوگیری کنند، و برای ادامه حیات و بقای نسل آنان

چاره اندیشی پیش گرفته اند، درجهانیکه زعامت و رهبری ملل از آن کسانی است که در این مسیر یعنی مسیر فضائل اخلاقی و انسانی قدم بردارند در چنین روزگاری با کمال تأسف باز هم کسانی پیدا میشوند که بتمامی از مرحله پرتند و هنوز در جوامع تخیلی خود ساخته قرون وسطائی زندگی میکنند و در عین اینکه با اعمال ضد انسانی خود را ننگین کرده اند باز هم لاف رهبری ملتی را آنهم یک ملت اسلام در جهان کنونی میزنند، حزب بعث تکریبی های عراق که خود را بملت نجیب و مسلمان عراق تحمیل کرده است (صحیح است) و ادعای رهبری آن ملت را دارد مبعوث کیست؟ مبعوث کدام دسته از ملت شریف عراق است؟ مبعوث اعراب عراق که از تمام مزایای حریت و آزادی سیاسی و آسایش و امنیت اجتماعی محرومند؟ (احسن).

مبعوث کردهای آریایی نژاد اصیل و دلیر است که ده سال است از هر نوع امنیت و آسایش و عمران و آبادی و فرهنگ محرومند و برای دفاع از جان و مال و نوامیس خود مسلح شده تا زشر آبان هصون باشند؟ (صحیح است)

مبعوث آشوریان بی آزار نینوا است که از تمام حقوق انسانی محرومند؟ مبعوث تراکمه بی پناه اسپانهای اربیل و کرکوک است؟ یا مبعوث یزدانیان بی پناه منطقه سنجار؟ از داخل عراق بگذریم با کدامیک از ملل عرب راست میگوید و با کدام کشور عربی ابراز همدردی نموده یا مینماید؟ با کدامیک بد نگفت و با کدام دولت عربی نارو نزد؟ (ایلیخانی پور. مگر اجدادشان با ولاد پیغمبر راست گفتند که اینها راست بگویند؟) کدام سرزمین عربی از صادرات خاص حزب بعث یعنی تروریست بی نصیب ماند؟ با کدام کشور اسلامی برابر فرامین مقدس اسلام عمل کرد؟ با کشور همسایه اش ایران یا ترکیه؟ از همسایگان بگذریم شاید مسئله تماس منافع در بین باشد که احياناً بتضاد بینجامد به شاهکار بعثیهای تکریبی در کشور دور دست مسلمان پاکستان اشاره کنیم، برابر اصول اسلامی بلکه بحکم اخلاق و بحکم شرافت انسانیت هنگامی که یک ملت با مشکلاتی روبرو است اصولاً رویه دولتها اینست که با آن ملت همکاری می کنند و یاری می دهند و در صورت عدم قدرت ابراز همدردی مینمایند (صحیح است) اما حزب بعث در چنین موقعیتی با استفاده از سرگرمی برادران مسلمان پاکستانی در مقابل مشکلات ناشی از جنگ و جبر منافات و ترمیم خرابیهای ناشی از آن فرصت را غنیمت شمرده بر زخم دلهای مجروح برادران همکیش از پشت سر ضربت میزند، بجای کمکهای درمانی و اقتصادی قافله های تفنگ و نارنجک و مسلسل و فشنگ و مواد منفجره مرگ زا و آتش افروز به پاکستان می فرستد (صحیح است)، در حالیکه هیچگونه تماسی با آن ملت مسلمان ندارد تا احياناً تضاد منافی در بین نباشد! پس چرا؟ تنها مگر نطق علیل بعثیان بخواهد این عمل غیر انسانی را توجیه کند، ناماً اگر گفته شود برای چه؟ هر انسان عاقلی میداند که بعث عراق این کار را نیز مانند تمام کارهای تعرضی دیگرش نسبت بملل عرب و مسلمانان دیگر بکساطر جلب رضایت اربابانش انجام داده است (صحیح است). باید اضافه کرد بعثها هنوز نتوانسته اند این نکته را درک کنند که سفر همیشه نمایندگان حسن تفاهم ملل

هستند و باید از نواحی اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی نماینده دولت متبوع خود باشند تا از حقوقی که برای آنان مقرر است برخوردار گردند و حریم احترامیکه بطور قراردادی برای آنان معین شده است محفوظ بماند، والا هیچ ملتی آماده نیست که در خاتمه خود از دشمن جان و مال و موجودیت خود پذیرائی کند. یقین دارم جز از حکمرانان از مرحله پرت بعثی در عراق هیچ مسلمانی با چنین عملی که برخلاف انسانیت و اخلاق و دین و اصول بین المللی است راضی نمیباشد.

اینجانب از پشت تریبون ساحت مقدسه مجلس شورای ملی ایران بنام يك انسان به پیروی از اخلاق و بنام يك فرد مسلمان پیروی از قرآن مجید و بنام يك ایرانی پیروی از خصوصیات نژادی و اخلاقی ایرانی این اعمال منبعث ضد انسانی یعنی را محکوم میکنم و بعراض خاتمه میدهم - متشکرم (احسن - احسن) رئیس - آقای دکتر شکرانی بفرمائید.

دکتر شکرانی - ریاست محترم مجلس شورای ملی - نمایندگان محترم.

عاشورای حسینی و شهادت اباعبدالله الحسین (ع) و یاران او را در راه آزادی و عدالت اجتماعی به مردم مسلمان شیعه ایران و دیگر شیعیان جهان تسلیم عرض میکنم (احسن).

امروز ۱۳۳۲ سال از نهضت حسینی میگردد نهضتی که نمونه و سرمشق شهادت و فضیلت بوده و اثر و خاطره آن تا خاتمه عمر بشر باقی و جاودان است (صحیح است).

هر سال شکوه منند تراز سال قبل مراسم پرشوری برای بزرگداشت عاشورای حسینی برپا میگردد که مبین علائق قلبی شیعیان و ایرانیان شیعه به مظاهر روحانیت و خاندان اهل نبوت و نشان دهنده فداکاری حسین بن علی و یارانش در راه ایمان و عقیده به اسلام و مبارزه با جهل و فساد و ارتجاع و قلدری و زورگویی است (صحیح است).

فداکاری و جانبازی خیره کننده حسین (ع) چنان جان و روان شیعیان علی (ع) را بخود جلب کرد که تنی از آن گروه نیست که هر طول عمر خود اشکهای گرم خود را

نثار خاطره و یاد بود تلخ آن واقعه جان گذاز نکرده باشد. (صحیح است).

زندگی حسین در تاریخ بشر نمونه شجاعت و جوانمردی و از خود گذشتگی و مملو از فداکاری و اعمالی است که بشر بی اختیار در برابر آن سر تعظیم فرود میآورد و عظمت روح و شجاعت این جوانمرد عالم اسلام را می ستاید (صحیح است).

زندگی حسین همه عبرت آور و پند دهنده و آموزنده است به آدمی میآموزد که شرف و حیثیت او در مقابل مبارزه با بلیدها و استمگرهای تأمین میگردد حسین بن علی (ع) در راه خدا در راه ایمان و پرهیزکاری و در راه اسلام - با دلاوری و مردانگی شهید شد ۷۲ تن یاران حسین جانبازان مرگ طلبی بودند که هزاران زندگی در خشان را بی همتا و ایمان جان خود را در راه مبدأ و اصول حسینی از کف دادند.

از آن عده قلیل آنروز، امروز میلیون ها نفر پیروان بنام شیعیان علی در سراسر عالم باقیمانده اند که هر سال از جانبازی و فداکاری او یاد میکنند و مراسم و مجالس عزاداری برپا میسازند و همیشه زندگی حسین و واقعه کربلا را از حساس ترین و ستایش آورترین فصلها در جهت ایمان و عقیده خود میدانند که نظیر آن نه در گذشته بوده و نه در آینده خواهد بود (صحیح است).

نورهای پرتو افکن و جاودان نهضت حسینی همیشه در روی زمین و بر صفحات تاریخ بشری باقی است و جانبازی حسین در راه اسلام حیات جاوید شریعت آسمانی محمد (ص) را تأمین و تضمین نموده است (صحیح است).

نتیجه فاجعه کربلا میلیون ها شیعه در سراسر جهان هستند که امروز بهترین نغمه های عرفانی و بالا ترین فلسفه های معنوی و روحی را به عالم بشریت عرضه می کنند (صحیح است).

در شهر مذهبی قم مراسم عزاداری سرور شهیدان و اصحاب جانباز او با شرکت هیئت های مذهبی و هزاران نفر از افراد کشور تشکیل گردید و در تمام مساجد و تکایا اهداف عالی و علل قیام و رستاخیز حسینی در راه

تقویت اصول و مبانی دینی و اخلاقی و معنویت بوسیله مبلغین مذهبی باز گو شد.

برای نظم و رفاه عمومی چادرهایی از طرف شیر و خورشید شهربانی - شهرداری در جلوی صحن مطهر نصب شده و مخصوصاً فعالیت شهربانی در نظم عمومی بی سابقه بود.

برای ما مردم مسلمان ایران نهایت مباحثات و افتخار است که شاهنشاه آریامهر رهبر اسلام پناه و مسلمانان ایران به دین مبین اسلام و ائمه اطهار و نهضت حسینی علاقه و توجه خاص مبذول میدارند.

شاهنشاه در قسمتی از فرمایشات خود فرمودند:

در تمام طرح ریزیها و نقشه ها دو عامل می باید بهر حال برای ما اساسی و مقدس باشد.

۱ - اتکاء به اصول معنویت و اعتقادات مذهبی مخصوصاً که مذهب اسلام تحکیم کننده و قوام دهنده نظم روحی و معنوی است.

۲ - حفظ آزادیهای فردی و اجتماعی و تقویت آنها آنطوریکه از هر وقت دیگر در تاریخ ماقوی تر و بیشتر باشد.

در دوران انقلاب هنگام با سایر پیشرفت های مملکت شاهنشاه آریامهر به بزرگداشت مذهب اسلام توجه خاص مبذول فرمودند.

ساختمان مساجد زیاد در شهرها و روستاها دستور ساختمان مسجد بزرگ آریامهر و تعمیر اماکن متبرکه و قبور متبرکه ائمه اطهار و پیشوایان دین، چاپ قرآن نفیس آریامهر، نوسازی و آئینه کاری و کاشی کاری حرم مطهر حضرت ثامن الائمه (ع)، تعمیرات و نوسازی در حرم مطهر حضرت معصومه سلام اله علیها، تشکیل سپاه دین و صدها اقدام دیگر در بزرگداشت اسلام همه نشانه حمایت بی دریغ شاهنشاه آریامهر است به دین مبین اسلام و مسائل معنوی و اخلاقی.

توفیق و سلامتی هر چه بیشتر شاهنشاه آریامهر را در پناه اسلام از خداوند مسئلت دارد (احسن) در خاتمه از فرصت استفاده کرده از پیشرفت هایی که در دهه انقلاب در شهر مذهبی قم بوجود آمده است تشکر می کنم.

در یکسال گذشته نیز علاوه بر عمران آبادانی شهری تلفن قم در مسیر خط ماکرو و یوقرار گرفت برق قم به شبکه برق سرتاسری اتصال یافت تسطیح و تعمیر راه قم و تهران شروع شد و در تکمیل ساختمان و تجهیز کشتارگاه بزرگ قم تسریع گردید.

در برنامه پنجم بزرگترین خواسته و آرزوهای مردم قم، اتوبان شاهراه قم - تهران منظور شده و سازمان آب قم نیز مانند برق آن منطقه می گردد و ضمن انجام کارهای عمرانی يك زائر سرا و مهمانسرا نیز ساخته خواهد شد.

ضمن اظهار تشکر از دولت خدمتگذار حزبی توجه دولت را بدو موضوع جلب می نمایم.

اولاً - اکثریت مردم قم به کار - زراعت مشغولند و مواجه با مشکل کم آبی هستند و ایجاد سد برای پیشرفت کشاورزی در قم از مسائل حیاتی است.

از سال ۱۳۱۸ مطالعاتی برای ایجاد سد بر روی رودخانه بنام اناریار که کوههای بخنباری و لرستان سرچشمه می گیرد و هم چنین مطالعه بر روی سد عباس آباد (بین دلیجان و نیراز) انجام گرفته که به ایجاد این سدها نظر نداشته اند ولی در سال ۱۳۲۲ هیئتی مأمور مطالعه از طریق ایجاد سد در محل دره دائی رودخانه های دره دائی - ماهور زرین و سرسرداب شدند که از این محل می توان با ایجاد يك تونل ۱۴ کیلومتری برای شهرستان قم آب زراعتی تهیه نمود.

ثانیاً - ایجاد چند واحد صنعتی مورد تقاضا و خواسته های مردم قم می باشد. و برای این دو خواسته مردم قم بایستی هیئتی از کارشناسان به قم اعزام مطالعه کنند. موضوع دیگری که جنبه عمومی دارد بعثت همکاری و مسئولیتی که در فدراسیون پزشکی کشور دارم مطرح می کنم تقاضای فدراسیون های ورزشی و ورزشکاران کشور است که از بیمه درمانی و حوادث ناشی از مسابقات و مزایای آن استفاده کنند و طرح آن تهیه گردد.

امید است با توجهی که دولت بامر ورزش دازد اقدام لازم معمول شود تا موجبات دلگرمی سازمان های ورزشی و ورزشکاران بیش از پیش فراهم گردد.

از توجهی که بعبایضم فرمودند سپاسگزارم چند دقیقه بقیه وقت خود را از جناب آقای ادیب سمعی میدهم (احسن - احسن)؟

رئیس - آقای دکتر شما از تمام وقتتان استفاده فرمودید بقیه ای ندارد، آقای طلوعی بفرمائید.

طلوعی - جناب آقای رئیس، همکاران محترم بطوریکه استحضار دارید هفته گذشته بدنبال بحرانی که در بازارهای معاملات پولی جهان روی داد ارزش برابری دلار آمریکا نسبت بطلا و پولهای قابل تبدیل دیگر جهان ده درصد تنزل کرد و دولت ایران هم بفاصله چهل و هشت ساعت بعد از اعلام این تصمیم از طرف دولت آمریکا ارزش ریال را نسبت بدولار ۱۱/۱٪ بالا برده و عبارت دیگر نه فقط ارزش برابری ریال نسبت بطلا حفظ شد، بلکه در مقابل دلار آمریکا ارزش ریال ما حتی بیش از میزان ده درصد کاهش اعلام شده از طرف آمریکا افزایش یافت.

من در اینجا زیاد در مادیات امر و اینکه چرا دلار آمریکا برای دومین بار در عرض چهارده ماه تنزل کرد و اثرش روی بازرگانی جهانی چیست وارد نمیشوم چون این یک مبحث فنی و اقتصادی است که وقت محدود ما اجازه چنین بحثی را نمیدهد، بعلاوه با مطالب مبسوطی که در این زمینه در مطبوعات منتشر شده تصور نمیکنم احتیاجی بتجدید مطلع در اینجا باشد، درباره علت تصمیم دولت ایران جهت افزایش ارزش ریال نسبت بدولار هم مقامات پولی و بانکی اطلاعات کافی در اختیار مردم و مطبوعات گذاشته اند معذرتاً تذکر چند نکته را در اینجا ضروری میدانم:

اولا باید عرض بکنم که سرعت عمل که در اتخاذ تصمیم نسبت به افزایش ارزش ریال نسبت بدولار و حفظ برابری ارزش ریال نسبت بطلا از طرف دولت ایران اتخاذ شد واقعاً شایسته تحسین و قدردانی است (صحیح است). چون در چنین مواردی حتی یک روز و یک ساعت تأخیر در اتخاذ تصمیم هم زیان بخش است. (صحیح است) شاهنشاه آریامهر که حتی در روزهای استراحت در خارج از کشور هم آتی از فکر مملکت فارغ نیستند (صحیح است) صبح سهشنبه هفته گذشته بمحض اطلاع از کاهش

رسمی نرخ برابری دلار اوامر مؤکدی برای بررسی این موضوع از طرف مقامات اقتصادی کشور صادر فرمودند و آقای نخست وزیر هم که در شیراز اقامت داشتند بلافاصله مقامات مؤثر اقتصادی و کارشناسان امور پولی و بانکی کشور را بشیراز احضار کردند و چهارشنبه شب گذشته، پس از اینکه نتیجه بررسی های مقامات و کارشناسان امور اقتصادی کشور بعبرض شاهنشاه رسید تصمیم افزایش ارزش ریال نسبت بدولار قطعی شد و صبح پنجشنبه بانک مرکزی ایران نرخ جدید برابری ریال را با پولهای معتبر جهان که نه فقط نسبت بدولار بلکه نسبت به پوند و مارک و سایر پولهای اروپائی هم افزایش پیدا کرده اعلام کرد.

نکته مهمی که باید در اینجا یادآوری بکنم اینست که تصمیم دولت ایران در امور افزایش ارزش ریال نسبت بیپولهای معتبر و قابل تبدیل جهان دلیل بارزی است بر سلامت اقتصاد ما، همانطور که استحضار دارید آمریکا پوائنر کسرها و موازنه پرداختها و عدم تعادل بازرگانی خارجی خود مجبور بکاهش ارزش دلار شد و هیجده یا نوزده کشور دیگر هم که دچار چنین مشکلی هستند برای افزایش صادرات خود مجبور شده اند بدنبال دلار بروند و ارزش برابری پول خودشان را نسبت بدولار و حتی بیشتر پائین بیاورند. اما ایران با رشد اقتصادی بیمانند سالهای اخیر احتیاجی بتعقیب این سیاست برای تقویت بنیه اقتصادی خود نداشت و برای تشویق و توسعه صادرات خود هم راههای دیگری در پیش گرفته و موفق هم شده است (صحیح است).

بهر حال مهمترین نتیجه تصمیم بجای دولت ایران در مورد افزایش ارزش ریال نسبت بدولار اینست که واردات ایران از کشورهای حوزه دلار و هیجده کشوریکه ارزش پولشان با نسبت بدولار تنزل داده اند در حدود بیازده درصد ارزانتر تملک بشود و با مراقبت در این مورد که کالاهای وارداتی از این کشورها واقعاً بهمین نسبت ارزانتر بدست مصرف کننده برسند سطح قیمتها در مورد این قبیل کالاها تنزل خواهد کرد. این تنزل حتی شامل کالاهائی که در ماههای اخیر وارد شده و در بازار هست هم میشود چون وارد کنندگان این قبیل کالاها تعهدات دلاری خود را با پرداخت ریال کمتری وارد خواهند کرد.

صنعتی جهان تعهدات بین المللی و برای ایفای تعهدات خودشان مواجه با مشکلات و عدم تعادل پرداخت های خارجی این کشورها بحران مالی و پولی را بوجود میآورد.

باید عرض کنم در سیستم پول بین المللی در جهان آزاد دلار پول پایه است و ارزش هر پول نسبت بدولار سنجیده میشود و بر حسب آن معین میگردد بنابراین کاهش ارزش دلار در اقتصاد کلیه کشورهای آزاد و در اقتصاد جوامع مختلف و خانواده ها موثر میباشد و بالطبع کشور ما هم نمیتوانست از این جریان برکنار باشد چون پول معیار سنجش ارزشها است، وسیله پرداختها در مبادلات است و باید باین مسئله توجه داشت که پول موقعی میتواند این دو وظیفه را بخوبی ایفا کند که بتواند با ثبات خود ارزشهای اقتصادی و پس اندازها را حفظ نماید. از ده هفته قبل که بحران پولی شروع شده دولت حزبی ماتحت ارشاد و رهبری رهبر بزرگ مملکت، با هوشیاری ناظر این تشنجات بین المللی بود و سعی شد برابری ریال نسبت بطلا حفظ شود (صحیح است) صرف نظر از موقعیت خاص و مزایای کنونی کشور ما که جناب آقای جهانشاهی ریاست بانک مرکزی ایران در

مصاحبه مطبوعاتی خودشان بیان فرمودند و آن رشد اقتصادی - افزایش پس اندازها - افزایش درآمدهای ارزی - بالا رفتن بازدهی اقتصادی کشور و افزایش صادرات مملکت میباشد و بر اثر این مزایا بحران پولی نتوانست تأثیر سوئی در اقتصاد کشور بگذارد (صحیح است) ولی باید عرض کنم که این تشنجات از دو نقطه نظر باید مورد توجه قرار گیرد، یکی از نظر اقتصاد داخلی دیگری هم از لحاظ سیاست بازرگانی خارجی. از نظر اقتصاد داخلی باید عرض کنم که اقتصاد ما در حال تحول و تکامل است (صحیح است) بنابراین هر عملی که در تأمین رفاه عمومی و تثبیت قیمتها و کاهش بهای خدمات و تعادل نسبی قیمتها بکار آید از نظر اقتصادی مطلوب و غایت آرزوست افزایش نرخ ریال نسبت بدولار یکی از مؤثرترین اقداماتی بود که دولت در جهت بهبود نسبی

در مورد دریافت مابه التفاوت کاهش ارزش دلار از شرکتهای نفتی هم بطوریکه در تبدیل دریافتی های ما از کنسرسیوم به ریال نقصان حاصل نشود هیچ جای نگرانی نیست، دولت ایران براهمنامی شاهنشاه در موارد گذشته توانائی خود را در احقاق حق خود از شرکتهای نفتی نشان داده و کشورهای دیگر تولیدکننده نفت را هم در این مورد هدایت کرده است و این دفعه هم در احقاق حق ایران از این حیث مراقبت کافی خواهند کرد. (احسن - احسن)

رئیس - آقای ادیب سمعی بفرمائید.

ادیب سمعی - گرچه دوست عزیزم جناب آقای طلوعی درباره تشنجات بین المللی پولی حق مطلب را ادا کردند ولی بنده از نظر طبع کار خودم وظیفه دارم عرض کنم شاید بهترین عیدی که دولت جناب آقای هویدا در اجرای اوامر مبارک ملوکانه در این موقع سالی بطلقات کم درآمد و حتی طبقات پردرآمد مملکت مرحمت فرمودند اتخاذ تصمیم در ثبات رابطه ریالی با طلا بوده است (صحیح است) خانمها و آقایان در همین مجلس تصویب فرمودید که واحد پول مملکت ریال است ریال برابر با صد دینار و برابر یکصد و هشتاد و پنج پنجاه و پنج ده میلیونم گرم طلای خالص است تشنجات مالی بین المللی نتوانست در این برابری ریال با طلا اثر بگذارد بلکه برعکس نرخ ریال نسبت بدولار ۱۱/۱٪ افزایش یافت.

بطوریکه تا سهشنبه گذشته نرخ خرید دلار ۷۶/۵۰ ریال

- و امروز نرخ دلار ۶۸/۸۰ ریال میباشد.

من در این مقام نیستم که عرض نمایم کاهش بهای دلار چه تأثیری در کشورهای آزاد جهان خواهد داشت با آلمان و ژاپن چه میزان خسارت خواهند دید با بحران پولی چرا پیش آمده است.

ولی بطور اختصار عرض میکنم که بعضی از کشورهای

قیمتها و رفاه اجتماعی انجام داده است این اقدام دولت از لحاظ سرمایه گذاری خارجی نیز فوق العاده قابل توجه میباشد زیرا استحکام پول کشور توجه سرمایه های خارجی را به ایران جلب مینماید تا در برنامه های عمرانی دو مقیاس وسیع شرکت نماید و با اهمیت خاطر در کشور شروع به سرمایه گذاری کند (صحیح است) از نظر سیاست بازرگانی خارجی باید عرض کنم که ما از نظر واردات نگرانی نداریم برای اینکه همانطوریکه اطلاع دارید کالاهائی که از منطقه دلار وارد میشود ارزان تر بدست ما و در نتیجه بدست مصرف کننده میرسد و اما جناب آقای دکتر الموسی از لحاظ صادرات همانطور که ریاست بانک مرکزی گفته اند ما نگرانی خواهیم داشت و برای رفع این نگرانی دولت تدابیر و تسهیلاتی و تمهیداتی بکار خواهد برد تا صادرات ما دچار لطمه و وقفه نشود بخصوص از لیدر محترم اکثریت خواهش می کنم که این مسئله را با وزیر محترم اقتصاد در میان بگذارند که هر چه زودتر اقدامات لازم را در این مورد اتخاذ نمایند، موضوع غیر قابل انکاری که باید عرض نمایم این تشنجات بین المللی پول برای محافل مالی و اقتصادی و بین المللی يك حقیقتی را روشن ساخت و آن این است که نشان داد کشور ما علاوه بر ثبات سیاسی و اجتماعی از يك امنیت اقتصادی و مالی برخوردار است (صحیح است) و این ثبات سیاسی و اجتماعی و امنیت اقتصادی و مالی موهون طبع رؤسای سلطنتی ما است (صحیح است) و موهون بازدهی انقلاب اصیل مملکت میباشد (صحیح است) حالا اگر کشور هائی باشند که این پیشرفت های مملکت را نمیتوانند به بیند و یاد کشور خودشان بجای برنامه ریزی صحیح به کشت و کشتار و تفرقه اندازی میان مسلمانان میرداند و در سفارتخانه های خود در کشورهای خارج اسلحه ذخیره میکنند و کشورشان جایگاه چنانیکاران و دولت خودشان را جاسوس بیگانگان نشان میدهند گناهی بعمل ما نخواهد بود و بر ما حرجی نیست (احسن) من از فرصت استفاده مینمایم اتخاذ چنین تصمیم بزرگی را که در سایه رشد اقتصادی صورت گرفته مراتب سیاس و حق شناسی ملت ایران را بر هر بزرگ مملکت تقدیم میدارم و بجناب آقای هویدا نخست وزیر عزیز و وزاری

دارائی و اقتصاد و رئیس بانک مرکزی ایران که در اجرای او امر مبارک ملوکانه صادقه تلاش و کوشش بخرج دادند تبریک میگویم و موفقیت همه خدمتگزاران را در شمر رسانیدن برنامه عظیم مملکت از خداوند خواستارم (صحیح است - احسن).

۳- تصویب صورت جلسه قبل

رئیس - نسبت بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۴- تقدیم دو فقره اصلاح بودجه سال ۱۳۵۱ وزارت دارائی و وزارت اطلاعات و یک فقره اصلاح بودجه سال ۱۳۵۱ شرکت سهامی سازمان آب منطقه ای اصفهان بوسیله آقای قوام صدی وزیر مشاور و معاون نخست وزیر

رئیس - وارد دستور میشود آقای قوام صدی بفرمائید.

قوام صدی (وزیر مشاور) - با اجازه مقام محترم ریاست، اصلاح بودجه ای است مربوط بوزارت دارائی و وزارت اطلاعات که برای تصویب کمیسیون محترم بودجه تقدیم میشود و همچنین بموجب تبصره ۱ ماده ۲۷ قانون محاسبات عمومی اصلاح بودجه مربوط بسازمان آب منطقه ای اصفهان را که برای استحضار کمیسیون بودجه بایستی تقدیم شود تقدیم مقام ریاست میکنم.

۵- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری راجع به لایحه تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران

رئیس - گزارش شور اول تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران مطرح است قرائت میشود.. (شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری در جلسه ۷ بهمن ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت، لایحه تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران را که در جلسه روز سه شنبه ۱۰/۲۶/۱۳۵۱ تقدیم و بشماره ۵۵۳ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

خواهد شد. ریاست مجمع عمومی با وزیر اقتصاد خواهد بود.

ماده ۷ - شورای عالی شرکت مرکب از ۹ نفر خواهد بود. اعضاء شورای عالی و مدیر عامل بنا بپیشنهاد وزیر اقتصاد و تأیید مجمع عمومی پس از تصویب هیئت وزیران بموجب فرمان همایونی منصوب خواهند شد.

حسابرس شرکت به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب مجمع عمومی انتخاب خواهد شد.

ماده ۸ - شرکت ملی صنایع فولاد ایران دارای اختیارات زیر میباشد:

الف - تشکیل شرکتهای صنعتی و معدنی و با مشارکت در این قبیل شرکتها.

ب - استخدام کارشناس خارجی و یا عقد قرارداد برای استفاده از خدمات مؤسسات خارجی با تصویب شورای عالی.

ج - اخذ وام یا اعتبار از منابع داخلی با ضمانت و یا بدون ضمانت دولت برای سرمایه گذاری و خرید ماشین آلات و خدمات و تنخواه گردان با شرایط مناسب و با رعایت مقرراتی که بتصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

د - اخذ وام یا اعتبار از منابع خارجی با ضمانت و یا بدون ضمانت دولت برای سرمایه گذاری و خرید ماشین آلات و خدمات و تنخواه گردان با شرایطی که

بتصویب شورای عالی و مجمع عمومی رسیده باشد. اخذ و استفاده از وام و اعتبارات موضوع این بند در حدود اعتبارات منصوب بر نامه های عمرانی کشور خواهد بود.

تبصره ۱ - قرارداد هائیکه برای انجام موارد مذکور در بند «د» با دولتهای خارجی منعقد میگردد پس از تصویب کمیسیونهای دارائی مجلسین قابل اجراء خواهد بود.

تبصره ۲ - اعتباراتی که برای سرمایه گذاری با استثنای تنخواه گردان دوره بهره برداری تحصیل میشود جزو اعتبارات برنامه عمرانی کشور منظور خواهد شد.

ماده ۹ - اساسنامه شرکت ظرف دو ماه از تاریخ تصویب این قانون از طرف وزارت اقتصاد تهیه و پس از تأیید مجمع عمومی و تصویب کمیسیونهای

لایحه قانون تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران **ماده ۱۵** - بدولت اجازه داده میشود بمنظور استخراج و بهره برداری از معادن آهن و تولید فولاد از طریق احیاء مستقیم و فرآورده ها و محصولات فرعی وابسته و توزیع و فروش محصولات مزبور و انجام هرگونه عملیات تولیدی و معاملات بازرگانی مربوط بامور مذکور شرکت مستقلی بنام شرکت ملی صنایع فولاد ایران تشکیل دهد این شرکت وابسته بوزارت اقتصاد خواهد بود.

ماده ۲۵ - سرمایه اولیه شرکت يك میلیارد ریال است که بیکهزار سهم يك میلیون ریالی تقسیم میشود و سهام آن متعلق بدولت است. افزایش سرمایه منوط بتصویب مجمع عمومی و تأیید هیئت وزیران خواهد بود.

ماده ۳۵ - شرکت دارای شخصیت حقوقی است و بصورت شرکت سهامی اداره میشود. این شرکت و کلیه شرکتهای تابعه و وابسته منحصر اتابع این قانون و مقررات اساسنامه مذکور در ماده ۹ این قانون و اساسنامه خود بوده و درباره اموری که در این قانون و اساسنامه های مربوط پیش بینی نشده است تابع قانون تجارت خواهند بود.

تبصره ۱ - شرکت ملی صنایع فولاد ایران از لحاظ تعیین حقوق و مزایا تابع مقرراتی خواهد بود که از طرف شورای حقوق و دستمزد وضع میشود.

تبصره ۲ - شرکتها و واحدهای تابعه و وابسته بشرکت ملی صنایع فولاد ایران که با مشارکت بخش خصوصی تشکیل میشوند از شمول قانون محاسبات عمومی مستثنی خواهند بود.

ماده ۴۵ - شرکت و کلیه شرکتها و واحدهای تابعه و وابسته بآن مشمول معافیت موضوع ماده ۹۷ قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۴۵ و اصلاحات بعدی آن خواهد بود.

ماده ۵۵ - شرکت دارای ارکان زیر خواهد بود:

- ۱- مجمع عمومی.
- ۲- شورای عالی.
- ۳- مدیر عامل.
- ۴- بازرس (حسابرس).

ماده ۶۵ - مجمع عمومی شرکت از وزیر اقتصاد، وزیر دارائی، وزیر کار و امور اجتماعی، مدیر عامل سازمان برنامه و رئیس کل بانک مرکزی ایران تشکیل

استخدام، اقتصاد و دارائی مجلسین بمورد اجرا گذارده خواهد شد.

هر نوع تغییر در اساسنامه نیز بطریق مذکور انجام خواهد شد.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای ادارای -

رضابیرزاده

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۰ بهمن ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران رامورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای ادارای را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور اول از کمیسیون اقتصاد

بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه روز دوشنبه ۲۳ بهمن ماه ۱۳۵۱ با حضور آقای دکتر معتمد وزیری معاون وزارت اقتصاد لایحه تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران رامورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون امور استخدام و سازمانهای ادارای رادر این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور

۶ - طرح و تصویب فوریت و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای ادارای راجع به لایحه تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران و ارسال به مجلس سنا

رئیس - برای این لایحه تقاضای فوریت شده که قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورایی

در مورد لایحه شرکت ملی صنایع فولاد ایران تقاضای فوریت مینماید.

رئیس فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین - الموتی

رئیس - فوریت لایحه مطرح است نظری نیست؟

آقای مصطفوی بفرماید.

مصطفوی - امیر فرمائید نماینده دولت يك توضیحی

در مورد لایحه بدهد البته این توضیح مغایرتی با فوریت

لایحه ندارد.

رئیس - آقای دکتر معتمد وزیری يك توضیحی

بفرمائید.

دکتر معتمد وزیری (معاون وزارت اقتصاد) -

باجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم مجلس شورای ملی در جواب سؤالی که شد بطور خلاصه بعرض میرسانم که غرض از تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران تأسیس سازمانی است که بتواند برای تولید فولاد از طریق احیای مستقیم استفاده بکند این طریق يك طریق جدیدی است که در تعداد معدودی از کشورهای دنیا استفاده میشود و ماده اولیه عبارتست از سنگ آهن و گاز. در این روش احیای مستقیم یعنی بجای اینکه از كك استفاده بشود از گاز استفاده میشود چون در مملکت ما این مواد اولیه مورد نیاز کارخانه بحد وفور وجود دارد اینست که کاملاً اقتصادی خواهد بود. مادر شرایطی هستیم که در هیچ نقطه دنیا چنین شرایط مساعدی برای استفاده از این تکنیک جدید وجود ندارد از این لحاظ که يك روش خاصی هست، سازمان خاصی هم بوجود آمده است که با استفاده از این روش و تکنیک جدید میتواند به این کار بسیار مهم و اساسی بپردازد و در خدمت برنامه های عمرانی کشور در آید.

مصطفوی - منظور این بود که با وجود کارخانه

ذوب آهن اصفهان این شرکت چه خصوصیتی خواهد داشت؟

دکتر معتمد وزیری - عرض کنم این روشهای

خاص که در این کارخانه مورد استفاده است، کاملاً باروشی که در ذوب آهن اصفهان است تفاوت خاص دارد

باین معنی که بجای كك از گاز استفاده میشود برای گرفتن اکسیژن از سنگ آهن یا آهن مغناطیسی یا اسیدهاییکه

مورد استفاده است از گاز کربنیک که CH_4 است یعنی از کربن و فیدرژن استفاده شده که بخار آب و گاز کربنیک

بوجود آمده و آهن آزاد میشود. و این تکنیک تکنیکی است

کاملاً متفاوت با آنچه که در کارخانه ذوب آهن اصفهان عمل میشود.

رئیس - نسبت به فوریت لایحه مخالفی نیست؟

(اظهاری نشد) رأی میگیریم ب فوریت این لایحه خانمها و

آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر

برخواستند) تصویب شد. کلیات لایحه مطرح است نظری

نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بورود در شور مواد رأی میگیریم

خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام بفرمایند

(اکثر برخواستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - بدولت اجازه داده میشود بمنظور استخراج

و بهره برداری از معادن آهن و تولید فولاد از طریق احیاء

مستقیم و فرآورده ها و محصولات فرعی وابسته و توزیع

و فروش محصولات مزبور و انجام هر گونه عملیات تولیدی

و معاملات بازرگانی مربوط بامور مذکور شرکت مستقلی

بنام شرکت ملی صنایع فولاد ایران تشکیل دهد این شرکت

وابسته بوزارت اقتصاد خواهد بود.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می کنم در سطر چهارم ماده الایحه قانون

تشکیل شرکت ملی صنایع فولاد ایران بجای « شرکت

مستقلی» نوشته شود «شرکتی» زیرا مفهوم استقلال این

شرکت با آنچه در سطر بعدی گفته شده است که شرکت

وابسته بوزارت اقتصاد میباشد متغی است.

محمد شهرستانی

رئیس - نسبت باین پیشنهاد مخالفی نیست؟ (اظهاری

نشد) باین پیشنهاد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه

موافقت خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخواستند)

تصویب شد. رأی میگیریم ب ماده اول باین اصلاحی که

بعمل آمد خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام

بفرمایند (اکثر برخواستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت

میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - سرمایه اولیه شرکت يك میلیارد ریال است

عمومی و تأیید هیئت وزیران خواهد بود.

رئیس - در ماده ۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

نسبت ب ماده ۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت

خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخواستند) تصویب شد

ماده ۳ قرائت میشود

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - شرکت دارای شخصیت حقوقی است و

بصورت شرکت سهامی اداره میشود. این شرکت و کلیه

شرکتهای تابعه و وابسته منحصر آ تابع این قانون و مقررات

اساسنامه مذکور در ماده ۹. این قانون و اساسنامه خود بوده

و درباره اموری که در این قانون و اساسنامه های مربوط

پیش بینی نشده است تابع قنون تجارت خواهند بود.

تبصره ۱ - شرکت ملی صنایع فولاد ایران از لحاظ

تعیین حقوق و مزایا تابع مقرراتی خواهد بود که از طرف

شورای حقوق و دستمزد وضع میشود.

تبصره ۲ - شرکتها و واحدهای تابعه و وابسته

بشرکت ملی صنایع فولاد ایران که با مشارکت بخش

خصوصی تشکیل میشوند از شمول قانون محاسبات عمومی

مستثنی خواهند بود.

رئیس - در ماده ۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

نسبت به ماده ۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت

خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخواستند) تصویب

شد. ماده ۴ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - شرکت و کلیه شرکتها و واحدهای تابعه

و وابسته بآن مشمول معافیت موضوع ماده ۹۷ قانون

مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۴۵ و اصلاحات

بعدی آن خواهد بود.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

نسبت به ماده ۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت

خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخواستند) تصویب

شد. ماده ۵ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - شرکت دارای ارکان زیر خواهد بود:

۱ - مجمع عمومی

۲- شورای عالی.

۳- مدیر عامل.

۴- بازرس (حسابرس).

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

نسبت به ماده ۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خوااهش میکنند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶- مجمع عمومی شرکت از وزیر اقتصاد، وزیر دارائی، وزیر کار و امور اجتماعی، مدیر عامل سازمان برنامه و رئیس کل بانک مرکزی ایران تشکیل خواهد شد. ریاست مجمع عمومی با وزیر اقتصاد خواهد بود.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خوااهش میکنند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷- شورای عالی شرکت مرکب از ۹ نفر خواهد بود. اعضاء شورای عالی و مدیر عامل بناپیشنهاد وزیر اقتصاد و تأیید مجمع عمومی پس از تصویب هیئت وزیران بموجب فرمان همایونی منصوب خواهند شد. حسابرس شرکت به پیشنهاد وزیر دارائی و تصویب مجمع عمومی انتخاب خواهد شد.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۷ رأی میگیریم. خانمها و آقایانیکه موافقت خوااهش میکنند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸- شرکت ملی صنایع فولاد ایران دارای اختیارات زیر میباشد:

الف- تشکیل شرکتهای صنعتی و معدنی و با مشارکت در این قبیل شرکتها.

ب- استخدام کارشناس خارجی و عقد قرارداد برای استفاده از خدمات مؤسسات خارجی با تصویب شورای عالی.

ج- اخذ وام یا اعتبار از منابع داخلی با ضمانت و یا بدون ضمانت دولت برای سرمایه گذاری و خرید ماشین آلات و خدمات و تنخواه گردان با شرایط مناسب و رعایت مقرراتی که بتصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

د- اخذ وام یا اعتبار از منابع خارجی با ضمانت و یا بدون ضمانت دولت برای سرمایه گذاری و خرید ماشین آلات و خدمات و تنخواه گردان با شرایطی که بتصویب شورای عالی و مجمع عمومی رسیده باشد. اخذ و استفاده از وام و اعتبارات موضوع این بند در حدود اعتبارات مصوب برنامه های عمرانی کشور خواهد بود.

تبصره ۱- قرار دادهایکجه برای انجام موارد مذکور در بند ده بادولتهای خارجی منعقد میگردد پس از تصویب کمیسیونهای دارائی مجلسین قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۲- اعتباراتی که برای سرمایه گذاری با استثنای تنخواه گردان دوره بهره برداری تحصیل میشود جزو اعتبارات برنامه عمرانی کشور منظور خواهد شد.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خوااهش میکنند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۹- اساسنامه شرکت ظرف دو ماه از تاریخ تصویب این قانون از طرف وزارت اقتصاد تهیه و پس از تأیید مجمع عمومی و تصویب کمیسیونهای استخدام، اقتصاد و دارائی مجلسین بمورد اجرا گذارده خواهد شد.

هر نوع تغییر در اساسنامه نیز بطریق مذکور انجام خواهد شد.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده ۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خوااهش میکنند قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به این لایحه باورقه اخذ رأی بعمل میآید.

اسدی - آخوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - احتشامی - دفتی - دکتر منتظری - دکتر راد - رشیدی - دکتر رشید یاسمی - دولو - ادیب سمیعی - مهندس اربابی - زرین پور - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سعادت - سعادت فرد - دکتر سنگ - شریفها - دکتر شکرانی - حی - دکتر صمدزاده - دکتر قاسم صوفی - رامبد - فضائلی - ظفر - طباطبائی - دیبا - موقر - سمیعی - کریم بخش سعیدی - کشفی - دکتر

رئیس - رهبر - نامور - دکتر نصیری - دکتر نایبی - دکتر ناوی - ناروئی - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - عزیز مرادی - علی طباطبائی - خانم ضرابی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر محقق - اسمعیل خزیمه - قاضی زاده - کورانلو - دکتر لقمان ادهم - سعید وزیری - بوشهری - دکتر مرتضوی - دکتر وفا - مظاهری - دکتر مشایخی - مظهری - دکتر مشایخی - مظهری - مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیری - پوربائانی - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی - مهندس رضایی - زعفرانلو - خانم بزرگنیا.

(آراء مأخوذه شماره شده و نتیجه به قرار زیر اعلام گردید).

آراء موافق: ۱۹۷ رأی.

رئیس - لایحه با ۱۹۷ رأی موافق با اتفاق آراء تصویب شد برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود.

موافقین-آقایان:

دکتر سنگ - شریفها - دکتر شکرانی - حی - دکتر صمدزاده - دکتر قاسم صوفی - رامبد - فضائلی - ظفر - طباطبائی دیبا - موقر - سمیعی - کریم بخش سعیدی - کشفی - دکتر رئیسی - رهبر - نامور - دکتر نصیری - دکتر نایبی - دکتر ناوی - ناروئی - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - عزیز مرادی - علی طباطبائی - خانم ضرابی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر محقق - اسمعیل خزیمه - قاضی زاده - کورانلو - دکتر لقمان ادهم - سعید وزیری - بوشهری - دکتر مرتضوی - دکتر وفا - مظاهری - دکتر مشایخی -

(اسامی آقایان نمایندگان به ترتیب آتی و سیله منشی (آقای مهندس صائبی) اعلام شد و در محل نقل اخذ رأی بعمل آید).

آقایان: دکتر غنی - کورس - دکتر ضیائی - مریدی - مهندس فروهر - دکتر عدل - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر - دکتر نجمی - کاظم سعودی - خانم نیره سعیدی - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - ملک افضلی - عبدالحسین آموزگار - مهندس اردلان - آهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - مافی - دکتر کفائی - شاهنده - دکتر رشتی - محمدولی قراچورلو - مجید - عباس میرزائی - صائب - دکتر بیت منصور - پزشکی - رضوی - اخلاقی - توسلی - ریگی - دکتر انوشیروانی - اسعد رزم آرا - محسنی مهر - دکتر امامی خویی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - دکتر شمس - دکتر معظمی - نیک پور - دهیم - انشاء فهیمی - مهندس قادرپناه - کمالوند - دکتر رهنوردی - شهرستانی - دکتر حبیب الهی - تیمسار همایونی - کاسمی - دکتر علمی - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - خانلر قراچورلو - شاخویی - پندرامی - بهنیا - کلانتر هرزی - اسدی لنگرودی - مهندس زاهدی - خانم آصفزاده - احمد - اولیاء شیرازی - دکتر خانم - دکتر پناهی - پسیان - دکتر بهزادی - نیک روش - محدثزاده - بدر صالحیان - خانم پیرنیا - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - خانم ابتهاج سمیعی - شیخ الاسلامی - معیری - حیدر صائبی - امیراحمدی - بوداغ زاده - پوربردیاری - بدرخانی - دکتر بازرگانی - خانم امجد ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - اسلامی نیا - دکتر اسکوئیان - دکتر پیر - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری - جعفری - مهندس جلالی - جهانی - خانقاهی - تیمسار حکیمی - مهندس کیا - فروتن - کسرائی - خانم دکتر دولتشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - ایلخانی پور - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی - دکتر سعید بهادری - دکتر بزرگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - دکتر فضل الله صدر - زهتاب فرد - حکمت بزدی - تژده - دکتر موسوی - بختیارها - امام مردوخ - خانم

مظهری - مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیری - پوربابائی - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگنیا - پیمان - دکتر تنکابی - دکتر توانا - دکتر جزایری - جعفری - مهندس جلالی - جهانی - خانقاهی - تیمسار حکیمی - مهندس کیا - فروتن - کسرائی - خانم دکتر دولتشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - ابلخانی پور - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی - دکتر سعید بهادری - دکتر برزگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - دکتر فضل الله صدر - زهتاب فرد - حکمت یزدی - تژده - دکتر موسوی - بختیارها - امام مردوخ - خانم اسدی - اخوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - احتشامی - دشتی - دکتر منتظری - دکتر رادرشیدی - دکتر رشیدیاسمی - دولو - ادیب سمیعی - مهندس اربابی - زرین پور - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - بهعادت - سعادت فرد - دکتر غنی - کورس - دکتر ضیائی - مرندی - مهندس فروهر - دکتر عدل - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر - دکتر نجمی - کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - ملک افضلی - عبدالجبین آموزگار - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - مافی - دکتر کفائی - شاهنده - دکتر رشتی - محمدرولی قراچورلو - مجد - عباس میرزائی - صائب - دکتر بیت منصور - پزشکی - رضوی - اخلاقی - توسلی - پیگی - دکتر انوشیروانی - اسعد رزم آرا - محسنی مهر - دکتر انامی خوئی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - دکتر شمس - دکتر معظمی - نیکپور - دبهیم - انشاء - فهیمی - مهندس قادر پناه - کمالوند - دکتر رهنوردی - لشهرستانی - دکتر حبیب الهی - تیمسار همایونی - کاسمی - دکتر غلومی - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدر قلی برومند - خطار قراچورلو - شاخوئی - پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - مهندس زاهدی - خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - دکتر پناهی - پسیان - دکتر بهزادی - نیک روش - محدث زاده - بدر صالحیان - خانم پیرنیا - دکتر رفیعی -

جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - خانم ابتهاج سمیعی - شیخ الاسلامی - معیری - حیدر صائبی - امیراحمدی - بوداغ زاده - پوربردباری - بدرخانی - دکتر بازرگانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - اسلامی نیا - دکتر اسکوثیان - دکتر پیر

۶ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون تعاون و امور روستاها راجع به متنتفی بودن لایحه تکمیل و اصلاح قانون فروش خالصجات و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش کمیسیون تعاون و امور روستاها راجع به متنتفی بودن لایحه تکمیل و اصلاح قانون فروش خالصجات مطرح است قرائت میشود .
(شرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون تعاون و امور روستاها بمجلس شورای ملی

کمیسیون تعاون و امور روستاها در جلسه ۱۸ بهمن ماه ۱۳۵۱ با حضور آقای رهبری معاون وزارت تعاون و امور روستاها لایحه اصلاح قانون فروش خالصجات شماره های ۳۲۳۶۰ و ۳۲۳۸۰ مورخ ۱۳۴۲/۱۰/۱۲ مربوط بتصویب نامه های شماره ۴۸۸۰۶ - ۱۳۴۱/۱۱/۲۰ راجع بتکمیل و اصلاح قانون فروش خالصجات و ۴۱۸۱۴ - ۱۳۴۲/۷/۲۴ راجع باصلاح و تکمیل تبصره مندرج در بند ب تصویب نامه شماره ۴۸۸۰۶ - ۱۳۴۱/۱۱/۲۰ را که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۱/۱۱/۱۰ وصول آن از مجلس سنا اعلام و بشماره ۵۷۶ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و پس از توضیح نماینده دولت کمیسیون نظر مجلس سنا را دایر بر متنتفی بودن موضوع تصویب نامه های فوق بموجب قانون انجمن بنگاه خالصجات مصوب سال ۱۳۴۶ تأیید و تصویب کرد . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون تعاون و امور روستاها - مهندس خسروی
گزارش از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه ۲۱ بهمن ماه ۱۳۵۱ با حضور آقای رهبری معاون وزارت

تعاون و امور روستاها لایحه ارسالی از مجلس سنا راجع به متنتفی بودن تصویب نامه های مربوط بتکمیل و اصلاح قانون فروش خالصجات را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون تعاون و امور روستاها را در این مورد تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی - مهندس نظمی
رئیس - نسبت بگزارش کمیسیونها نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) به گزارش کمیسیونهای میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . لایحه بدولت ابلاغ میشود .

۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دارائی راجع به لایحه اصلاح ماده ۶ قانون استرداد حقوق گمرکی مواد اولیه مصنوعات ماشینی کارخانجات داخلی مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۴۵ و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم اصلاح ماده ۶ قانون استرداد حقوق گمرکی مواد اولیه مصنوعات ماشینی کارخانجات داخلی مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۴۵ مطرح است قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز چهارشنبه ۱۸ بهمن ماه ۱۳۵۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه اصلاح ماده ۶ قانون استرداد حقوق گمرکی مواد اولیه مصنوعات ماشینی کارخانجات داخلی مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۴۵ را که گزارش شور اول آن بشماره ۵۶۳ چلپ گردیده برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و بنا توجه به پیشنهادهای رسیده مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

لایحه قانون اصلاح ماده ۶ قانون استرداد حقوق گمرکی مواد اولیه مصنوعات ماشینی کارخانجات داخلی مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۴۵

ماده واحده - ماده شش قانون استرداد حقوق گمرکی مواد اولیه مصنوعات ماشینی کارخانجات داخلی

مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۴۵ بشرح زیر اصلاح می شود :

ماده ۶ - هرگاه مصنوعات که بوسیله ماشین در داخل کشور تهیه می شود بوزارتخانهها و مؤسسات و سفارتخانهها و سازمانهای بین المللی و مأمورین سیاسی و کنسولی و بین المللی که از پرداخت حقوق گمرکی معاف هستند فروخته شود ، حقوق گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه و قطعات منفصله با رعایت قوانین مربوط بمعافیت گمرکی و مفاد این قانون بفرورونده مسترد خواهد شد .
تبصره - مفاد تبصره ۱۵ قانون متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور شامل کالاهای موضوع این ماده نیز خواهد بود .

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور دوم از کمیسیون اقتصاد بمجلس شورای ملی

کمیسیون اقتصاد در جلسه روز دوشنبه ۲۳ بهمن ماه ۱۳۵۱ با حضور آقای دکتر معتمد وزیر معاون وزارت اقتصاد لایحه اصلاح ماده ۶ قانون استرداد حقوق گمرکی مواد اولیه مصنوعات ماشینی کارخانجات داخلی مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۴۵ را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون اقتصاد - محمد ابراهیم نیکپور

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . لایحه برای اظهار ملاحظات مجلس سنا فرستاده میشود .

۹ - طرح گزارش شور اول کمیسیون دادگستری راجع به لایحه الحاقی دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون جلوگیری از اعمال غیرقانونی علیه امنیت هواپیمائی کشوری

رئیس - گزارش شور اول الحاق دولت شاهنشاهی

ایران بکنوانسیون جلوگیری از اعمال غیر قانونی علیه امنیت هواپیمائی کشوری مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه چهاردهم بهمن ماه ۱۳۵۱ با حضور آقایان هنرمندی معاون وزارت دادگستری و دکتر تاج بخش معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۴۶۱۵۰ - ۱۳۵۱/۸/۴۴ دولت راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون جلوگیری از اعمال غیر قانونی علیه امنیت هواپیمائی کشوری را که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۱/۸/۱۶ بمجلس شورای ملی تقدیم گردیده و بشماره ۴۴۲ چاپ شده است مطرح کرد و بشرح زیر بتصویب رسانید.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون جلوگیری از اعمال غیر قانونی علیه امنیت هواپیمائی کشوری

ماده واحده - کنوانسیون جلوگیری از اعمال غیر قانونی علیه امنیت هواپیمائی کشوری مشتمل بر یک مقدمه و شانزده ماده که در تاریخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۷۱ (اول مهر ماه ۱۳۵۰) در مونترال منعقد گردیده است تصویب و اجازة تسلیم اسناد الحاق آن داده می شود. مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سید محمد رضاتنگابنی

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه
بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۳۵۱/۱۱/۱۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون جلوگیری از اعمال غیر قانونی علیه امنیت هواپیمائی کشوری را که بشماره ۴۴۲ چاپ شده است مطرح و گزارش کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفی نیا (فستوفی)

گزارش شور اول از کمیسیون راه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون راه در جلسه ۱۳۵۱/۱۱/۲۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بکنوانسیون جلوگیری از اعمال غیر قانونی علیه امنیت هواپیمائی کشوری را که بشماره ۴۴۲ چاپ شده است مطرح و گزارش کمیسیون دادگستری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش شور اول آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون راه - حبیب الله احمدی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) نسبت برود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است آقای دکتر تاجبخش بفرمائید.

دکتر تاجبخش (معاون وزارت امور خارجه) -

با اجازه مقام ریاست دو سه اشتباه چاپی است که برای اصلاح آن توضیح عرض میکنم در ماده ۲ بند الف سطر ماقبل آخر لغت مسئولیت افتاده است مسئولیت هواپیما و مسافر و اموال داخل هواپیما باید باشد در ماده ۵ بندها باید باشد چنانچه جرم در هواپیما علیه هواپیمائی ارتکاب یافته است الی آخر - در ماده ۱۲ در سطر دوم بجای ماده یک نوشته شده است بندیک، استدعا دارم اصلاح بفرمائید.

رئیس - اصلاح میشود نظردیگری نیست؟ (اظهاری

نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

**۱۰ - طرح و تصویب گزارش يك شورى
كمیسیون محاسبات راجع به لایحه بودجه سال
۱۳۵۲ مجلس شورای ملی و ابلاغ به کارپردازی
مجلس شورای ملی**

رئیس - گزارش يك شورى بودجه سال ۱۳۵۲

مجلس شورای ملی مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمیسیون محاسبات

بمجلس شورای ملی

کمیسیون محاسبات در جلسه سه شنبه ۱۷ بهمن ماه ۱۳۵۱ با حضور آقایان مصطفوی نائینی و مهندس معینی زند و کاظم مسعودی کارپردازان مجلس شورای ملی لایحه شماره ۴۶۵ - ۱۳۵۱/۱۱/۸ راجع به بودجه سال ۱۳۵۲ مجلس شورای ملی را که بشماره ۵۶۴ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه بودجه سال ۱۳۵۲ مجلس شورای ملی

ماده ۱ - برای پرداخت هزینه های پرسنلی و اداری

یکساله ۱۳۵۲ مجلس شورای ملی مبلغ چهارصد و هشتاد و یک میلیون ریال (۴۸۱۰۰۰۰۰۰) به کارپردازی مجلس شورای ملی اعتبار داده میشود که باتصویب هیأت رئیسه مجلس شورای ملی بمصرف برساند.

تبصره ۱ - از اول فروردین ماه ۱۳۵۲ به اشل حقوق کارمندان و مستخدمین جزء مجلس شورای ملی بیست درصد اضافه میشود و بهمان میزان از مزایای آنها کسر میگردد.

تبصره ۲ - هیأت رئیسه مجلس شورای ملی میتواند تا آخر خرداد ماه سال ۱۳۵۲ خدمتگزارانی را که سن آنها از پنجاه سال متجاوز باشد با آخرین حقوق پایه آنان بازنشسته نماید.

ماده ۲ - برای هزینه های تعمیراتی و تجهیز و تأسیسات ساختمانها و خرید اراضی قسمت شرق مجلس و سایر هزینه های غیر مستمر مبلغ یکصد و هفتاد و سه میلیون و سی هزار ریال (۱۷۳۰۳۰۰۰) به کارپردازی مجلس شورای ملی اعتبار داده میشود که باتصویب هیأت رئیسه بمصرف برساند.

مخبر کمیسیون محاسبات - سعید پدراپی
رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت برود در شور مواد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱ - برای پرداخت هزینه های پرسنلی و اداری یکساله ۱۳۵۲ مجلس شورای ملی مبلغ چهارصد و هشتاد و یک میلیون ریال (۴۸۱۰۰۰۰۰۰) به کارپردازی مجلس شورای ملی اعتبار داده میشود که باتصویب هیأت رئیسه مجلس شورای ملی بمصرف برساند.

تبصره ۱ - از اول فروردین ماه ۱۳۵۲ به اشل حقوق کارمندان و مستخدمین جزء مجلس شورای ملی بیست درصد اضافه میشود و بهمان میزان از مزایای آنها کسر میگردد.

تبصره ۲ - هیأت رئیسه مجلس شورای ملی میتواند تا آخر خرداد ماه سال ۱۳۵۲ خدمتگزارانی را که سن آنها از پنجاه سال متجاوز باشد با آخرین حقوق پایه آنان بازنشسته نماید.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - برای هزینه های تعمیراتی و تجهیز و تأسیسات ساختمانها و خرید اراضی قسمت شرق مجلس و سایر هزینه های غیر مستمر مبلغ یکصد و هفتاد و سه میلیون و سی هزار ریال (۱۷۳۰۳۰۰۰) به کارپردازی مجلس شورای ملی اعتبار داده میشود که باتصویب هیأت رئیسه بمصرف برساند.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده دوم رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ رأی بعمل می آید.

(اسامی آقایان نمایندگان بترتیب آتی و سبب منشی «مهندس صائبی» اعلام شد و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان: کورس - دکتر غنی - دکتر ضیائی - مرنندی - مهندس فروهر - دکتر عدل - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر آدفر - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی -

خانم نیره سعیددل - ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - ملک افضلی - عبدالحسین آموزگار - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر کفائی - شاهنده - دکتر رشتی - مجیدولی قراچورلو - مجد - عباس میرزائی - صائب - دکتر بیت منصور - پزشکی - رضوی - اخلاقی - توسلی - ریگی - دکتر انوشیروانی - اسعد رزم آرا - محسنی مهر - دکتر امامی خوئی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - دکتر شمس - دکتر معظمی - نیک پور - دیهم - انشاء - فهیمی - مهندس قادرپناه - کمالوند - دکتر رهنوردی - شهرستانی - دکتر حبیب الهی - تیمسار همایونی - کاسمی - دکتر علوم - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - خانلر قراچورلو - شاخوئی - پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - مهندس زاهدی - خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - دکتر پناهی - پسیان - دکتر بهزادی - نیکروش - محدث زاده - بدر صالحیان - خانم پیرنیا - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - خانم ابتهاج سمیعی - شیخ الاسلامی - معیری - حیدر صائبی - امیر احمدی - بوداغ زاده - پور بردباری - بدر خانی - دکتر یازرگانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - اسلامی نیا - دکتر اسکوئیان - دکتر پیر - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری - جعفری - مهندس جلالی - جهانی - خانقاهی - تیمسار حکیمی - مهندس کیا - فروتن - کسرائی - خانم دکتر دولتشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - ایلخانی پور - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی - دکتر سعیدبهادری - دکتر بزرگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - دکتر فضل الله صدر - زهتاب فرد - حکمت یزدی - دکتر موسوی - بختیارها - امام مردوخ - خانم اسدی - اخوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - احتشامی - دشتی - دکتر منتظری - دکتر راد - رشیدی - دکتر رشید یاسمی - دولو - ادیب سمیعی - مهندس آذبابی - زرین پور - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش سعادت - سعادت فرد - مهندس قادرپناه - کمالوند - دکتر رهنوردی - شهرستانی - دکتر حبیب الهی - تیمسار همایونی - کاسمی - دکتر علوم - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - خانلر قراچورلو - شاخوئی - پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - مهندس زاهدی - خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - دکتر پناهی - پسیان - دکتر بهزادی - نیکروش - محدث زاده - بدر صالحیان - خانم پیرنیا - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - خانم ابتهاج سمیعی - معیری - حیدر صائبی - امیر احمدی - بوداغ زاده - پور بردباری - بدرخانی - دکتر یازرگانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - اسلامی نیا - دکتر اسکوئیان - دکتر سنگ - شریفها - دکتر شکرانی - حی - دکتر صمدزاده - دکتر قاسم صوفی - رامبد - فضالی - ظفر - طباطبائی - کریم بخش سعیدی - کشفی - دکتر رئیس - رهبر - نامور - دکتر نصیری - دکتر نایی - دکتر ناوی - ناروئی - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - عزیز مرادی - علی طباطبائی - خانم ضرابی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر محقی - اسمعیل خزیمه - قاضی زاده - کورانلو - دکتر لقمان ادهم - سعیدوزیری - بوشهری - دکتر مرتضوی - دکتر وفا - مظاهری - دکتر مشایخی - مظهری - مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیری - پور بابائی - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگنیا - آرای مأخوذه شماره شد و نتیجه به قرار زیر اعلام گردید.

آرای موافق ۱۸۱ رأی.

رئیس - لایحه با ۱۸۱ رأی موافق (باتفاق آراء) تصویب شد. لایحه بکاربرداری مجلس شورای ملی ابلاغ میشود و برای اطلاع دولت فرستاده میشود.

موافقین - آقایان:

دکتر سنگ - شریفها - دکتر شکرانی - حی - دکتر صمدزاده - دکتر قاسم صوفی - رامبد - فضالی - ظفر - طباطبائی - کریم بخش سعیدی - کشفی - دکتر رئیس - رهبر - نامور - دکتر نصیری - دکتر نایی - دکتر ناوی - ناروئی - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - عزیز مرادی - علی طباطبائی - خانم ضرابی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر محقی - اسمعیل خزیمه - قاضی زاده - کورانلو - دکتر لقمان ادهم - سعیدوزیری - بوشهری - دکتر مرتضوی - دکتر وفا - مظاهری - دکتر مشایخی - مظهری - مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیری - پور بابائی - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگنیا - دکتر غنی - کورس - دکتر ضیائی - مرندی - مهندس فروغز - دکتر عدل - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی -

ناصرزاده - مهندس سهم الدینی - دکتر فروزین - ملک افضلی - عبدالحسین آموزگار - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - ذوالفقاری - مافی - دکتر کفائی - شاهنده - دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محمدولی قراچورلو - مجد - عباس میرزائی - صائب - دکتر بیت منصور - پزشکی - رضوی - اخلاقی - توسلی - ریگی - دکتر انوشیروانی - اسعد رزم آرا - محسنی مهر - دکتر امامی خوئی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - دکتر شمس - دکتر معظمی - نیکپور - دیهم - انشاء - فهیمی - پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری - جعفری - مهندس جلالی - جهانی - خانقاهی - تیمسار حکیمی - مهندس کیا - فروتن - کسرائی - خانم دکتر دولتشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - ایلخانی پور - مهندس عنایت بهبهانی - دکتر حبیب بهبهانی - دکتر سعیدبهادری - دکتر بزرگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - دکتر فضل الله صدر - زهتاب فرد - حکمت یزدی - دکتر موسوی - بختیارها - امام مردوخ - خانم اسدی - اخوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - احتشامی - دشتی - دکتر منتظری - دکتر راد - رشیدی - دکتر رشید یاسمی - دولو - ادیب سمیعی - مهندس آذبابی - زرین پور - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش سعادت - سعادت فرد - مهندس قادرپناه - کمالوند - دکتر رهنوردی - شهرستانی - دکتر حبیب الهی - تیمسار همایونی - کاسمی - دکتر علوم - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - خانلر قراچورلو - شاخوئی - پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - مهندس زاهدی - خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی - دکتر حاتم - دکتر پناهی - پسیان - دکتر بهزادی - نیکروش - محدث زاده - بدر صالحیان - خانم پیرنیا - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی - دکتر عظیمی - خانم ابتهاج سمیعی - معیری - حیدر صائبی - امیر احمدی - بوداغ زاده - پور بردباری - بدرخانی - دکتر یازرگانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - اسلامی نیا - دکتر اسکوئیان - دکتر سنگ - شریفها - دکتر شکرانی - حی - دکتر صمدزاده - دکتر قاسم صوفی - رامبد - فضالی - ظفر - طباطبائی - کریم بخش سعیدی - کشفی - دکتر رئیس - رهبر - نامور - دکتر نصیری - دکتر نایی - دکتر ناوی - ناروئی - مهدوی اردستانی - فریدونفر - خانم زاهدی - عزیز مرادی - علی طباطبائی - خانم ضرابی - طلوعی - خانم دکتر صنیع - دکتر سعید حکمت - دکتر محقی - اسمعیل خزیمه - قاضی زاده - کورانلو - دکتر لقمان ادهم - سعیدوزیری - بوشهری - دکتر مرتضوی - دکتر وفا - مظاهری - دکتر مشایخی - مظهری - مهندس عبدالحمید معینی - دکتر وزیری - پور بابائی - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی - مهندس ریاضی - مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگنیا - آرای مأخوذه شماره شد و نتیجه به قرار زیر اعلام گردید.

۱۱ - استرداد دو فقره لایحه اجرای تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۱۳۴۶ کل کشور درباره کارکنان رسمی دولت و شهرداریها و لایحه انتقال وسایل نقلیه ای که در محل ممنوع توقف میکنند بوسیله خانم صوفی معاون وزارت کشور

رئیس - خانم صوفی بفرمائید.
خانم صوفی (معاون وزارت کشور) - با کسب اجازه از مقام ریاست و آقایان نمایندگان محترم و خانها بطوریکه استحضار دارند چون مفاد لایحه راجع بوسائل نقلیه که در محل ممنوع توقف میکنند در قانون مربوط بامور فنی و عبور و مرور و وسائل نقلیه و نحوه رسیدگی بتخلفات رانندگی و اخذ جرائم ادغام شده و قانون اخیر الذکر از تصویب مجلسین گذشته است لذا با اجازه دولت لایحه مذکور مسترد میگردد همچنین بطوریکه استحضار دارند لایحه راجع با اجرای تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۴۶ کل کشور درباره کارکنان رسمی دولت و شهرداریها باتصمیماتی که دولت برای پرداخت مطالبات بابت اشتباه محاسبه حقوق کارمندان اتخاذ نموده است و این تصمیمات بطور کلی شامل کارمندان شهرداریها نیز خواهد شد لذا با کسب اجازه دولت لایحه مذکور مسترد میگردد.

۱۲ - ختم جلسه

رئیس - چون مطلب دیگری در دستور نداریم با اجازه خانها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم تاریخ دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(ساعت یازده صبح جلسه ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی